

بررسی دیدگاه دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی اردبیل راجع به امر ازدواج، ضرورت و معیارهای آن

یوسف حمیدزاده اربابی¹، بهزاد احمدی²، رحیم قادری²، پیمان طالعی²، رقیه جعفری²

1- دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

2- دانشجویان بهداشت عمومی دانشکده بهداشت دانشگاه علوم پزشکی اردبیل، اردبیل، ایران

زمینه و هدف: ازدواج اساس خانواده و بنیان وجود و ادامه سلسله نسل انسان است، امر مقدسی است که مورد توجه و تاکید دین اسلام و بزرگان مکتب اسلام بوده و هست طوری که ازدواج عامل حفظ نیمی از ایمان معرفی شده است. رسم ازدواج از دیرباز در سرزمین کهن ایران وجود داشته و در میان قبایل و طوایف گوناگون، اشکال مختلفی به خود گرفته است. امروزه نیز بی شک یکی از دلشغول‌های مهم جوانان جامعه ما و خانواده‌های آنها ازدواج و تشکیل زندگی مستقل است. این رسم دیرپا و مقدس، با تحول اوضاع جهان، از جمله ماشینی شدن زندگی انسان‌ها و صنعتی شدن کشورها، دست خوش دگرگونی‌هایی شده است که ایجاب میکند با دیدگاه دانشجویان علوم پزشکی مفهوم و اهمیت آن آشنا شویم. این مطالعه با هدف بررسی دیدگاه دانشجویان راجع به امر ازدواج، ضرورت، معیارها و تمایل به ازدواج در بین آنان انجام گردید.

روشکار: این مطالعه از نوع توصیفی مقطعی بود. جامعه مورد پژوهش، دانشجویان ساکن خوابگاه‌های دانشگاه علوم پزشکی اردبیل بودند که در مهر ماه 1390 در این دانشگاه مشغول به تحصیل بودند. نمونه‌گیری به روش تصادفی منظم انجام گرفت. از 120 نفر مورد نظر، 92 نفر از دانشجویان داوطلب همکاری شدند و پرسشنامه را تکمیل نمودند. خوشبختانه از کل رشته‌ها در نمونه وارد شدند. ابزار گردآوری داده‌ها استفاده از یک پرسشنامه معلم ساخته بود. داده‌ها وارد نرم افزار SPSS گردید و مورد تجزیه و تحلیل آمار توصیفی قرار گرفت.

یافته‌ها: نتایج این مطالعه نشان داد که میانگین سنی دانشجویان $22/97 \pm 2/8$ سال؛ 37% دانشجویان مونث و 63% مذکر؛ نمونه‌ها از میان ورودیهای 87 به بعد بودند. در خصوص آمادگی و تمایل به ازدواج با فرض فراهم بودن شرایط معمول، 67% موافق ازدواج بودند و 33% آمادگی نداشتند. 71% ازدواج را مکمل‌کننده انسان، 10% یک امر زیستی، 10% موجب تقویت روحیه و 9% آن را بی اهمیت معرفی کرده بودند، از بین ضرورت‌های ازدواج 35% معتقد بودند که ازدواج یک ضرورت اجتماعی است، در صورتی که فقط 25% آن را یک ضرورت دینی و 12% آن را یک ضرورت فردی دانسته بودند؛ تقریباً 83% بهترین سن ازدواج را برای پسران 22 تا 28 سالگی انتخاب کرده بودند و 88% نیز بهترین سن ازدواج را برای دختران 18 تا 26 سالگی معرفی کرده بودند. هر چند حدود 55% سن مناسب

علوم پزشکی اردبیل

برای دختران را 18-22 سالگی انتخاب کرده بودند. برای سئوال مهمترین معیار ازدواج، 32% وضعیت عقلی و ظاهر فرد، 28% عفت و مهربانی، 28% مومن و متدین بودن و 12% نیز موقعیت خانوادگی و اجتماعی را انتخاب کرده بودند. در خصوص تصور ترس از فقر بعد ازدواج بعنوان مانع ازدواج، 83% به گزینه تاثیر زیاد، 17% به گزینه تاثیر کم نظر داده بودند. آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون کای دو نشان داد که بین متغیرهایی مانند سن، جنس و رشته تحصیلی (بغیر از رشته پزشکی) با آمادگی برای ازدواج دانشجویان، همبستگی آماری معناداری وجود ندارد.

بحث و نتیجه گیری: طبق نتایج این مطالعه وضعیت فعلی آمادگی و تمایل به ازدواج دانشجویان علوم پزشکی، رضایت بخش نیست؛ دیدگاه شان نسبت به امر ازدواج، سن مناسب ازدواج و ضرورت مشاوره قبل از ازدواج مثبت است. نکته قابل توجه و مثبت در این بررسی، پاسخ دانشجویان در خصوص مهمترین معیار دانشجویان است که بیشترین پاسخ به گزینه وضع عقلی و ظاهری و کمترین جواب به گزینه موقعیت خانوادگی و اجتماعی تعلق داشت. متأسفانه، در خصوص تصور ترس از فقر بعد ازدواج بعنوان مانع ازدواج، نگرش دانشجویان تا حدی با آموزه های مکتب اسلام همپوشانی کامل ندارد. زیرا، طبق صریح آیات قرآن ترس از تصور فقر بعد از ازدواج، دلیلی محکمی برای به تاخیر انداختن ازدواج محسوب نمی شود بخصوص در زمانی که ارتکاب گناه مطرح است در حالی که درصد زیادی از دانشجویان این تصور را موثر می دانستند. با توجه به اینکه حدود 33% دانشجویان تمایل به ازدواج نداشتند، فقط 25% آنان ازدواج را یک ضرورت دینی می دانستند و نیز تصور مناسبی نسبت به ترس از فقر بعد از ازدواج نداشتند، ارتقاء باورهای دینی دانشجویان رشته های علوم پزشکی نسبت به مبانی دینی ازدواج از طریق آموزشهای رسمی و رسانه ای و نیز فراهم کردن شرایط بیشتر برای ازدواج های ساده و کم هزینه پیشنهاد میشود.

کلمات کلیدی: ازدواج، معیارها، دانشجوی علوم بهداشتی